

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Praktisch idealisme

Paul Schenderling: ‘Offervaardigheid en onbaatzuchtigheid essentieel voor samenleving’

door *Jan Prij*

Redactiesecretaris CDV.

CDV sprak met Paul Schenderling. Hij is 21, studeert economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en is actief voor het CDA in Berkel en Rodenrijs. Hij vindt opofferingsgezindheid en onbaatzuchtigheid kernwaarden. Het gaat erom dat mensen iets voor elkaar over hebben en op die manier prettig met elkaar kunnen samenleven. Jongeren willen zich volgens hem voor de samenleving inzetten, maar dan wel graag via concrete projecten die zichtbaar resultaat opleveren.

* * *

‘Mijn generatie heeft het niet meegemaakt om in tijden van schaarste te leven, we zijn als het ware in een gouden wieg geboren. Maar de vooruitgang waar we ons nu vooral voor moeten inzetten, zal veel meer ethisch en moreel dan economisch geladen zijn. Je kunt wel in een grote villa wonen, maar belangrijker is: hoe staat met de sociale samenhang? Je kunt ook heel eenzaam zijn in een grote villa. Het draait volgens mij uiteindelijk om goed samenleven vanuit ethische waarden en veel minder om luxe en comfort.’

‘Opofferingsgezindheid en onbaatzuchtigheid vind ik daarbij zelf kernwaarden. Ik ben daarin ook heel erg geïnspireerd door de econoom Alfred Marshall. Hij maakt onderscheid tussen de “standard of comfort” en de “standard of life”. Bij “standard of comfort” gaat het om materiële vooruitgang, maar de “standard of life” gaat volgens Marshall veel verder dan dat. Het gaat dan om immateriële waarden en om dat wat vervulling geeft aan je leven. Op een gegeven moment levert extra materieel voordeel maar heel weinig extra geluk op. Een derde auto voor de deur en wat moet je dan? Valt er niet nog wat anders, zinnigers te doen? Wat mij betreft zit dit vooral in investeren in een ander en het samenleven en het onbaatzuchtig zijn.’

De omslag naar meer immateriële waarden zal nodig zijn, vooral wanneer we op wereldschaal de ontwikkelingen in economie en milieu beschouwen:

‘In het Westen kunnen wij wellicht nog wat extra materiële welvaart bereiken, maar als je de hele wereld op ons niveau wilt brengen, dan kan dat niet. De keuze voor

deze eeuw zal hier moeten zijn, dat we meer kijken naar de immateriële behoeften van de mens, de "standard of life", zodat de rest van de wereld de kans krijgt de "standard of comfort" te ontwikkelen.'

Paul is optimistisch over de kansen voor zo'n omslag. Vooral de jongeren van zijn generatie kunnen volgens hem die omslag maken: 'De opvatting dat economische groei ten koste van alles door moet gaan, kom je echt nergens tegen, juist jongeren die gericht zijn op "beleving", zijn zich er bewust van dat je voor een goede "standard of life" wel materiële goederen nodig hebt, maar zeker niet in oneindige hoeveelheden.'

Voor wie jongeren als assertief en hypermaterialistisch ziet, zijn het opvallende waarden die Paul noemt: opofferingsgezindheid en onbaatzuchtigheid. Worden deze waarden wel voldoende gecultiveerd volgens hem?

'Tot onbaatzuchtigheid kun je eigenlijk niet van buitenaf gestimuleerd of geprikkeld worden. Zo'n prikkelstrategie begint met de aanname van "geven en nemen" en "voor wat hoort wat" en zal dus alleen maar averechts werken. Staat noch markt kan hier goede richtsnoeren bieden. En dat terwijl heel onze omgang met elkaar in de samenleving gebaseerd is op het gegeven dat je kunt geven en inschikken als het moet, zonder dat je er zelf iets voor terugkrijgt.'

Bij de houding van onbaatzuchtigheid past ook een zekere solidariteit tussen generaties.

'Ik woon in een van de snelst groeiende gemeenten in Nederland. Wat ik daar tot mijn teleurstelling zie, is dat de gevestigde orde er heel bewust voor kiest woningen neer te zetten aan de bovenkant van de markt. Voor jongeren is dat aanbod onbetaalbaar. Ik zou op dit vlak tussen de generaties meer solidariteit en onbaatzuchtigheid verwachten; dat oudere generaties ook wat voor jongere generaties overhebben in de vorm van

de realisatie van betaalbare woningen. Bij vergrijzing zien we eigenlijk eenzelfde generatieprobleem. Die lasten gaan straks een enorme druk op de jongeren geven.'

Zelf levert Schenderling een bijdrage door mee te schrijven aan het verkiezingsprogramma voor zijn afdeling/gemeente. 'Die ruimte en verantwoordelijkheid wordt hier zonder meer gegeven en dat vind ik mooi. Er is niemand die zegt: "Jij bent te jong, dat kun jij niet of dat mag je nog niet doen." We hebben een heel dynamische gemeente die groeit van 35.000 naar 70.000 inwoners. Hoe gaan we met die verdubbeling om en zorgen we ervoor dat de samenhang bewaard blijft? Een essentieel element daarbij is wat mij betreft de inzet op vrijwilligerswerk. Mensen kunnen zich daarvoor al naar gelang de hoeveelheid beschikbare vrije tijd inzetten. Voor een buddyproject bijvoorbeeld, waarbij een jonger iemand een keer per week een ouder iemand bezoekt. Zo'n soort projectmatige inzet op vrijwilligerswerk in de buurt sluit ook goed aan bij het idealisme op maat dat onder jongeren leeft.'

'Het is wel lastig jongeren voor politiek als zodanig te interesseren. Aan een vrijwilligersproject voor een school in Afrika doen ze graag aan mee, maar je kunt ze niet warm krijgen voor abstractere issues die met wetgeving en landsbestuur te maken hebben. Er is een enorm gat in hun belevingswereld, dat bijna niet te overbruggen is. Aan het verkleinen van dat gat zal de politiek nog een zware dobber hebben. Voor de toekomst is het zichtbaarder maken van de betekenis van politiek voor het dagelijks leven wel noodzakelijk, omdat we anders een heel groot deel van de betrokkenheid van mensen verliezen. Wat dat betreft kijk ik met bewondering naar de Verenigde Staten, waar iemand als Obama erin slaagt jongeren aan zich te binden door politieke issues concreet en tastbaar te maken. Enorm inspirerend is dat.'